

Szlakiem Miejsc Mocy

Doskonałym sposobem na zwiedzenie najciekawszych miejsc kultu religijnego w regionie świętokrzyskim jest podróż liczącym blisko 600 km żółtym szlakiem rowerowym „Miejsca Mocy”. Szlak tworzący zamkniętą pętlę, poprowadzony po całym województwie najlepiej przemierzyć organizując kilkudniową wycieczkę rowerową. Łączy wszystkie najważniejsze miejsca kultu religijnego, sanktuaria i inne obiekty sakralne. Podróżując jego trasą dotrzeć można m.in. do: klasztoru na Świętym Krzyżu, Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach, kolegiaty w Wiślicy, klasztoru Cystersów w Wąchocku, katedry NMP w Kielcach czy Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej Królowej Ziemi Świętokrzyskiej w Kałkowie-Godowie. A to tylko nieliczne propozycje z kilkudziesięciu obiektów sakralnych, obok których wiedzie trasa „Miejsc Mocy”.

Szlak poprowadzony został w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu przebiegał drogami o dużym natężeniu ruchu drogowego a poruszanie się po nim dodatkowo ułatwia logo przedstawiające zarys kościoła i rower.

Przebieg szlaku „Miejsc Mocy” (najważniejsze miejscowości): Kielce – Morawica – Piotrkowice – Pińczów – Młodzawy Małe – Zagość – Wiślica – Pacanów – Zborówek – Rytwiany – Sulisławice – Bogoria – Nowa Słupia (wejście na Święty Krzyż) – Kałków-Godów – Radkowice – Wąchock – Skarżysko-Kamienna – Sielcia – Włoszczowa – Kossów – Nagłowice – Małogoszcz – Piekoszów – Kielce

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel./fax. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel, informacja@swietokrzyskie.travel

Klasztor cystersów w Wąchocku

Kielce – Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej (katedra NMP)

Kolegiatę pw. NMP wzniesiono z fundacji biskupa krakowskiego Geona w sercu Kielc na Wzgórzu Zamkowym już w 1171 r. Po licznych zniszczeniach i odbudowach obecnie stanowi wczesnobarokową, trójnawową bazylikę. Jej wnętrze kryje słynący łaskami Wizerunek Matki Boskiej z Dzieciątkiem znany jako obraz Matki Boskiej Łaskawej Kieleckiej z ok. 1600 r. Umieszczony w południowej nawie bocznej został koronowany w dniu 3 czerwca 1991 r. przez papieża Jana Pawła II. Dla turystów udostępniono skarbiec katedralny i podziemną kryptę grobową biskupów kieleckich.

Skarbiec Katedralny
Pl. Panny Marii 3, 25-013 Kielce
tel. 41 344 63 07
czynny: po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym

Morawica - Kalwaria Świętokrzyska

Historia parafii liczy sobie zaledwie kilkadziesiąt lat. W 1997 roku zakończyła się budowa Kalwarii Świętokrzyskiej powstałej jako wotum Wdzięczności Panu Bogu za dar papieża Jana Pawła II. Kalwaria znakomicie wpisuje się w kościelne wzgórze, na którym znajdują się także ruiny zabytkowej kaplicy Oraczewskich. We wnętrzu zbudowanego w latach siedemdziesiątych kościoła zobaczyć można obraz Matki Boskiej Nieustającej Pomocy – ikonę przedstawiającą cztery święte postacie: Dziewicę Maryję, Dzieciątko Jezus oraz świętych archaniołów Michała i Gabriela.

Parafia pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy
ul. Spacerowa 6, 26-026 Morawica
tel. 41 311 42 20, 41 311 47 86

Kielceka Katedra

Piotrkowice - Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej

Już w połowie XVII w. Piotrkowice należały do najsłynniejszych miejsc pielgrzymkowych w Polsce. Była to zasługa zlokalizowanej w kościele parafialnym kaplicy zwanej Loreto, w której część odbiera Loretańska Matka Boża Piotrkowicka. Gotycka figura Madonny z Dzieciątkiem Jezus pochodzi z około 1400 r. Maria w prawej dłoni trzyma berło, Pan Jezus podtrzymywany lewą ręką Matki, prawą rączką opiera się o jej ramię, a w lewej trzyma jabłko – symbol władzy królewskiej. 7 września 1958 r. biskup kielecki Czesław Kaczmarek dokonał koronacji figurki w asyście około 100 000 wiernych. Koronacja ta była pierwszą po II wojnie światowej.

Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej
ul. Kościelna 1, 28-111 Piotrkowice
tel. 41 354 90 09

Pińczów - Sanktuarium Matki Bożej Mirowskiej

Kościół klasztorny na Mirowie pw. Nawiedzenia NMP ufundowali w XVII wieku Myszkowscy, w tym również i cenny obraz szkoły włoskiej przedstawiający Matkę Bożą z Dzieciątkiem. Miał on być podobizną rzymskiego obrazu Matki Bożej Śnieżnej (Większej) znanej też jako Zbawienie Ludu Rzymskiego. Od początku lud oddawał cześć Matce Boskiej Mirowskiej i upraszał u niej łaski przybywając do Pińczowa indywidualnie i z pielgrzymkami. Prócz koronowanego w 1992 r. obrazu na uwagę zasługuje bogate wyposażenie kościoła, kolebkowe sklepienie z lunetami w nawie i prezbiterium oraz przylegający do świątyni budynek klasztoru z wirydarzem pośrodku.

Sanktuarium Matki Bożej Mirowskiej
ul. Klasztorna 29, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 20 84

Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach

Młodzawy Małe – kościół pw. św. Ducha Świętego i Matki Boskiej Bolesnej

Kościół położony na wzgórzu ponad doliną Nidy jest monumentalną, późnobarokową świątynią zbudowaną z ciosów wapienia pińczowskiego. Określany mianem Częstochowy Ponidzia kryje w wielkim ołtarzu słynący łaskami obraz Matki Boskiej Bolesnej zwanej Młodzawską z 1750 r. Pod prezbiterium i w ramionach transeptu znajdują się krypty grobowe fundatorów, w których pochowano margrabię Aleksandra Wielopolskiego, Kępskich i Józefa Gonzagi-Myszkowskiego.

Pewnego razu ujrano w kościele światło tak intensywne, iż myślano, że wybuchł pożar. Proboszcz wraz z parafianami po wejściu do środka ujrzeli płonące świece przed obrazem, których nikt nie mógł zapalić, gdyż kościół był zamknięty. Zjawisko to powtarzało się trzy razy. Od tego czasu obraz stał się celem pielgrzymek.

Wiślica – Sanktuarium Matki Bożej Łokietkowej (bazylika pw. NMP)

Wiślicką kolegiatę ufundował sam Kazimierz Wielki jako pokutę za mord na Marcinie Baryczce w XIV w. O tym fakcie przypomina tablica erekcyjna nad portalem wejściowym od strony południowej. Gotycka budowla jest świątynią dwunawową której podziemia kryją romańskie pozostałości poprzednich kościołów. Najcenniejszym elementem jest tam posadzka gipsowa tzw. Płyta Orantów z ok. 1170 r. W ołtarzu głównym bazyliki uwagę zwraca kamienna rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem tzw. Łokietkowej. Przed tą cudowną figurą modlił się podobno Łokietek i inni królowie a ona zysła im potrzebną pomoc i ratunek. W 1966 r. Prymas Polski ks. Kard. Stefan Wyszyński dokonał jej uroczystej koronacji.

Kolegiata w Wiślicy

Zwiedzanie Bazyliki Mniejszej i zespołu muzealnego w Wiślicy z przewodnikiem od środy do niedzieli w godz. 9.00-16.00

Plac Solny 32, 28-160 Wiślica
tel. 41 379 21 64, 508 869 366
www.muzeum.wislica.pl

Rytwiany – Pustelnia Złotego Lasu

W 1624 r. dla kamedułów kongregacji Monte Corona w pobliżu miejscowości Rytwiany wybudowano Eremus Silvae Aurele – Pustelnię Złotego Lasu. Powstał wówczas kościół pw. Zwiastowania NMP, zabudowania klasztorne i gospodarcze oraz Eremitorium – czyli zespół domków pustelniczych. Pokamedulski erem w Rytwianach jest obecnie jedynym, powszechnie dostępnym tego typu klasztorem w Polsce, który zachował się w stanie najbardziej zbliżonym do pierwotnej, siedemnastowiecznej formy.

Obecnie „Pustelnia Złotego Lasu” jest centrum terapeutycznym powstałym na bazie pokamedulskiego klasztoru, które specjalizuje się w prowadzeniu terapii dla osób zagrożonych skutkami cywilizacji, m.in. pracoholizmem, zakupoholizmem, siecioholizmem etc. Posiada 40 miejsc noclegowych, pokoje z łazienkami, siłownię, saunę i salę masażu. Znajdujący się w głównym skrzydle klasztoru refektarz serwuje tradycyjne domowe jadlo przygotowane wg receptur z europejskiego szlaku kamedulskiego.

Relaksacyjno-Kontemplacyjne Centrum Terapeutyczne „Pustelnia Złotego Lasu”

ul. Klasztorna 25, 28-236 Rytwiany
tel. 15 864 77 95

www.pustelnia.com.pl

zwiedzanie klasztoru z przewodnikiem:
V-X dni powszednie w godz. 9.00 - 18.00,
soboty w godz. 9.00 - 20.00, niedziele i święta w godz. 12.00 - 20.00;
XI-IV dni powszednie w godz. 9.00 - 16.00,
niedziele i święta w godz. 12.00 - 16.00

Pustelnia Złotego Lasu w Rytwianach

Sulisławice - Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Sulisławickiej

Pierwszy z istniejących tu obok siebie dwóch kościołów zbudowany został już w XIII w. i choć znacząco rozbudowany w 1600 r. zachował parę elementów romańskich i gotyckich swego poprzednika (gmerki oraz romański portal wejściowy od południa). W dawnej zakrystii obecnie znajduje się izba pamięci poświęcona „Jędrusiom” (najdłużej samodzielnie działającym oddziałom partyzanckim w kraju). W latach 1871-1888 obok starej powstała nowa świątynia pw. Narodzenia NMP, w której znajduje się przeniesiony ze starego kościoła, otaczany kultem obraz Matki Bożej Bolesnej zwanej Sulisławicką.

Niewielki obraz został namalowany przypuszczalnie około 1450 r. temperą na desce o kredowym podkładzie. Pierwsza koronacja obrazu miała miejsce już w 1913 r., ale złote korony skradziono w 1940 r. a porzucony przez rabusiów obraz odnaleziono na cmentarzu. Nowe korony poświęcił papież Jan Paweł II w Rzymie 7 lipca 1991 r. podczas czwartej pielgrzymki do Polski.

O.O. Zmartwychwstańcy, 27-671 Sulisławice 90
tel. 15 866 93 62
www.madonny.zascianek.pl

Święty Krzyż – Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego

Klasztor pobenedyktynski na szczycie góry Łysiec w sercu Gór Świętokrzyskich to niezaprzeczalna wizytówka Regionu Świętokrzyskiego. Już w XII w. powstało tu opactwo benedyktynów, do którego sprowadzono Relikwie Drzewa Krzyża Świętego – pięć drobinek krzyża na którym skonał Jezus Chrystus. Rosnąca sława tego miejsca spowodowała, że do XVII w. było to najważniejsze sanktuarium religijne w Polsce. Współcześnie ustępuje miejsca Jasnej Górze w Częstochowie ale i tak rokrocznie przybywa tu ok. 200 tys. pielgrzymów i turystów.

Relikwie Krzyża Świętego przechowywane są w pancernym tabernakulum w ołtarzu głównym kaplicy grobowej Oleśnickich. Uformowano je w krzyż o podwójnym ramieniu i oprawiono w grawerowaną złotą blachę. Futerał ten umieszczono w srebrnym relikwiarzu w kształcie korony słonecznej.

Barokowo-klasycystyczny kościół jest trzecią z kolei świątynią w tym miejscu wzniesioną w latach 1781-1789. Wnętrze kościoła prezentuje klasycystyczną prostotę ozdobioną obrazami Franciszka Smuglewicza (jeden z nich przedstawia św. Emeryka podczas spotkania z aniołem na tle Łysogór). W kościele na uwagę zasługuje również kaplica Oleśnickich z lat 1614-1620, w której prócz relikwii Krzyża Świętego znajdują się nagrobki Mikołaja i Zofii Oleśnickich, krypta Jeremiego Wiśniowieckiego oraz Muzeum Misyjne Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej.

Oprócz klasztoru zobaczyć tu można unikatowe rumowiska skalne – gołoborza, pozostałości wału kultowego z ok. VIII w. otaczające szczyt góry oraz Wystawę Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Klasztor na Świętym Krzyżu
Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, gmina Nowa Słupia
tel. 41 317 70 21
www.swietykrzyz.pl
czynne: dni powszednie 9.00-17.00, niedziele i święta 12.15-17.00

Kalków-Godów - Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świętokrzyskiej

Sanktuarium należy do najmłodszych ośrodków kultu maryjnego w Polsce jednakże tłumnie odwiedzanych przez pielgrzymów i turystów. Mieści się tu największy na ziemi świętokrzyskiej ośrodek pielgrzymkowy związany z Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski. Historia powstania tego miejsca zapisuje się dopiero od 1967 r. i jest wyrazem wiary i pracy księdza Czesława Wali wspieranego przez wiernych. W 1971 r. zakupił on starą stodołę, aby zmienić ją na salę katechetyczną, a następnie na kaplicę. Dzisiaj na obszarze około 9 ha, wśród zieleni, usytuowane są różnej wielkości budynki i kaplice, figury oraz stacje Drogi Krzyżowej. Centralną budowlę stanowi dwupiętrowy kościół. W ołtarzu głównym, za zasłoną, znajduje się - uznawany za

cudowny - obraz - kopia wizerunku Matki Boskiej Licheńskiej. Monumentalną budowlą o wysokości 33 m, z drewnianym 15-metrowym krzyżem na szczycie, jest Golgota Świętokrzyska - Martyrologium Narodu Polskiego. Zbudowano ją w formie starego zamczyska zniszczonego przez czas.

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski Matki Ziemi Świętokrzyskiej
Kalków-Godów 84 A, 27-225 Pawłów k. Starachowic
tel. 41 272 18 88
www.kalkow-godow.pl

Wąchock – Opactwo Cystersów

Kapitułarz w Klasztorze w Wąchocku

barwny kościół z ciosanego kamienia posiada barokowy wystrój. Zobaczyć tu można romański kapitułarz ze sklepieniem krzyżowo-żebrowym oraz wczesnogotycki refektarz. W krużgankach znajduje się krypta grobowa mjr. Jana Piwnika „Ponurego” – dowódcy Świętokrzyskich Zgrupowań AK, a w budynku klasztornym w 1991 r. powstało muzeum w oparciu o kolekcjonerską pasję zbierania pamiątek narodowych księdza Walentego Ślusarczyka.

Muzeum Pamięci Walki o Niepodległość Narodu dokumentuje zrywy niepodległościowe narodu polskiego. Jego poszczególne działy to: ekspozycja poświęcona ks. Ślusarczykowi, następnie czasy Rzeczypospolitej przedrozbiorowej, powstanie listopadowe, powstanie styczniowe, czasy II Rzeczypospolitej, ekspozycje z okresu II wojny światowej oraz działalności Armii Krajowej. Ostatni fragment wystawy informuje o zakonie cystersów i jego działalności w Polsce.

Klasztor w Wąchocku
ul. Kościelna 14, 27-215 Wąchock
tel. 41 272 02 00, 41 271 50 66, fax. 41 271 50 12
Grupy zorganizowane i osoby indywidualne proszone są o zgłaszanie się na furcie: w dni powszednie w godz. 9.00 – 12.00, 13.30 – 17.15, 18.00–18.30 (w okresie letnim do 20.00), w niedziele i święta 9.00-13.00, 14.30 – 17.15, 18.00-18.30 (w okresie letnim do 20.00)
www.wachock.cystersi.pl

Skarżysko-Kamienna - Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej

Skarżyskie Sanktuarium położone w pobliżu szosy E77, zbudowane zostało na wzór Sanktuarium Wileńskiego. Czworoboczny obiekt z kaplicą u góry powstał w latach 1986-1993 i zawiera kopię obrazu Matki Bożej Ostrobramskiej autorstwa wilnianki Izabeli Borowskiej koronowanego 2 lipca 2005 r. Budowę sanktuarium w dużym stopniu wspierali rodacy z USA, Anglii i Kanady. Obecnie stanowi cel wielu pielgrzymek wiernych, w tym Polonii oraz Polaków ze Wschodu.

Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej
ul. Wileńska 33, 26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 41 253 88 00, fax. 41 252 91 00
www.ostrobramska.pl

Włoszczowa – kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Wedle tradycji kościół miał powstać w miejscu objawienia się dzieciom w XVII w. Matki Boskiej. Ponieważ objawienia się powtarzały i wiele osób je widziało, ówczesny Prymas Maciej Łubieński dał swoją zgodę na budowę kaplicy. Wówczas ks. Jakub Chrostkiewicz sprowadził do niej z Krakowa obraz przedstawiający Matkę Bożą Niepokalaną Poczetą z Dzieciątkiem na ręku. Obecnie łaskami słynący obraz znajduje się w ołtarzu głównym rozbudowanej w XIX w. świątyni.

Piekoszów – Sanktuarium Matki Bożej Piekoszowskiej (Miłosierdzia)

Pierwsza świątynia w Piekoszowie wybudowana została w 1366 roku pw. św. Jakuba Apostoła staraniem Odrowążów. Dzięki cudownemu obrazowi Madonny z Dzieciątkiem namalowanego w 1691 r. przez Paulina z Jasnej Góry Krzysztofa Lateckiego stał się lokalnym sanktuarium. Dzięki licznie przybywającym tu pielgrzymom postanowiono wybudować większą trójnawową świątynię. W 1968 r. obraz został ukoronowany przez Prymasa Tysiąclecia księdza kardynała Stefana Wyszyńskiego ale po 15 latach korony skradziono. Ponownej rekonstrukcji dokonał ksiądz Prymas kard. Józef Glemp w 1986 r.

Sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia
ul. Częstochowska 52, 26-065 Piekoszów
tel. 41 306 10 16

Tekst: Sylwia Skuta

Wydawca: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego,
ul. Sciegiennego 2, 25-033 Kielce, tel. 41 361 80 57
www.rot.swietokrzyskie.travel

Projekt Kampania Promocyjna Województwa Świętokrzyskiego współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

PERŁY ZIEMI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

SZLAKIEM MIEJSC MOCY